



APOŠTOL

BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

ČTVRTLETNÍK SPOLEČNOSTI KATOLICKÉHO APOŠTOLÁTU 4/2011



Ježíši, příteli osamělého srdce,
Tys mým přístavem,
Tys mým pokojem,
Tys má jediná záchrana,
Tys uklidnění ve chvílích bojů
a v moři pochybností.
Tys jasný paprsek, který osvětluje
mou cestu životem...

(Den. 247)

Drazí přátelé,

Mark Twain napsal: „Snažme se žít tak, aby naši smrti litoval i majitel pohřební služby.“ Tato jeho slova jsou vtipná, ale vedou nás zároveň k otázce: „Jak mám žít, aby můj život byl hodnotný pro ostatní?“ Myslím si – přesto, že žijeme v době dost vypočítavé – že to nejsou ekonomické nebo utilitaristické důvody, které nejvíce rozhodují o tom, že život jednoho člověka představuje hodnotu pro ostatní. Bylo to velice dobře vidět během umírání a pohřbu Jana Pavla II.

Život člověka získává největší krásu, když se v něm odráží to, co je Boží. Bůh je první a konečnou příčinou hodnoty lidského života. Je svatý, protože svatý je Boží dech, který oživil Adama.

Ať Vám v době, kdy všichni vzpomínáme na narození Ježíše Krista, toto číslo pomůže zamyslet se nad tím, kde je pramen lidského života a kde je jeho naplnění.

P. Wojciech Zubkowicz SAC

APOŠTOL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

časopis zaměřený na šíření úcty
k Božímu milosrdenství

Vychází čtyřikrát do roka

Vydává:

Společnost katolického apoštolátu – pallotini SAC

Adresa redakce:

Jámy 71, 592 32 Jámy
tel.: 566 502 855, mob.: 774 521 531
e-mail: redakce@apostol.cz

Bankovní spojení:

KB, č.ú.: 35-6219210237/0100

Redakce:

šéfredaktor P. Mgr. Wojciech Zubkowicz SAC
MUDr. Markéta Knobová
Mgr. Dora Švachová
Ing. Robert Pecha

Fragmenty z Deníčku sv. Faustyny:

© Zgromadzienie MB Miłosierdzia
Warszawa, Żytnia 3/9, Polsko

Foto: Wojciech Zubkowicz, archiv ABM

Grafická úprava:

Josef Karhan, e-mail: josef@apostol.cz

Cena není stanovena. Redakce a tisk se hradí
z dobrovolných příspěvků na účet vydavatele
(viz bankovní spojení)

Imprimatur:

Církevní schválení
Arcibiskupství pražské č.j. 7908/2005

Za teologický obsah odpovídá

P. W. Zubkowicz SAC

MKČR E 16 339 • ISSN: 1801-5840

Tisk:

Tiskárna POLYGRAF, s.r.o.
511 01 Turnov, Modřičice 156

OBSAH

Úvodní slovo:

Mons. František Radkovský 3

Marně bys slavil Ježíšovo narození 5

Kolik životů žiješ? 7

Nejsnazší řešení není vždy nejlepší 8

Život – vzácný Boží dar 10

Ikona Narození Krista 12

Viděli jsme Jeho hvězdu 15

Radujme se stále v Pánu 16

Rozhovor s Christophem Schönbornem 18

Poslání a spiritualita sv. Faustyny 22

KORUNKA 23

Mučedník a vyznavač – 4. část 24

I. KONGRES O BOŽÍM MILOSRDENSTVÍ
Přednášky, kázání, rozjímání 26

II. SVĚTOVÝ KONGRES v Krakově
Informace z kongresu (1) 29

Literatura, informace 34

MONS. FRANTIŠEK RADKOVSKÝ
BISKUP PLZEŇSKÝ

DAR ŽIVOTA



Život je posvátný Boží dar. Viděno z fyzikálně-filozofického hlediska, život je jediný proces v hmotném světě, který přispívá k jeho uspořádání, a tedy k poklesu nahodilosti a neuspořádanosti (entropie). Má totiž mimořádnou účast na tvůrčí Boží moci. Spočívá na něm Boží požehnání vyslovené živočichům i lidem: „plodte a množte se“ (Gen 1,22.28). Člověk je bytost, pro kterou Bůh stvořil ostatní hmotný svět a život a dal mu za úkol, aby o něj pečoval a rozvíjel ho (Gen 1,28-29).

Navíc člověk, jakožto vrchol Božího stvoření, je Božím obrazem a Božím protějškem jako svobodná a rozumná bytost a je pozván, aby měl účast na absolutním Životě, kterým je Bůh sám (např. Mt 5,8; 2 Petr 1,4; Řím 8,18). Živé lidské společenství má být obrazem (srov. Gen 1,27) a jednou i účastníkem toho nejdokonalejšího společenství Života, které existuje, společenství tří Božských Osob (srov. např. Mt 18,20; Jan 14,23).

Jsmé v období přípravy na Vánoce. Oslavujeme v nich skutečnost, že se Boží Syn stal člověkem, přijal lidskou přirozenost a žil lidský život, a to od početí ve chvíli Zvěstování až po smrt na kříži. Tím lidský život nesmírně pozdvihl a posvětil a nás učí, abychom si ho vážili a dobře ho žili. Abychom si vážili života od jeho samého počátku, ochraňovali ho a pečovali o něj až do jeho přirozeného konce.

Máme si však vážít nejen života druhých, ale především vlastního. Znamená to, že máme svůj život chápat jako úkol od Boha, jako hřívnu (srov. Mt 25,14-30), a naším úkolem je tento život prožít co nejlépe, co nejužitečněji pro druhé i pro sebe. To se nám podaří tenkrát, když se budeme usilovně snažit okamžik za okamžikem plnit vůli Boží, protože to je vůle milujícího Otce, který chce pro každého z nás to nejlepší.

Život je ovšem nesmírně křehký, zvláště hmotný život, který je smrtelný a jednou skončí smrtí. Kniha moudrosti však říká: „Bůh smrt neucínil, ani se netěší ze zahynutí živých; stvořil totiž všechno, aby to bylo, čemu dal na světě vzniknout, určil k spáse, není v tom smrtící jed; podsvětí nebude kralovat nad zemí. Vždyť spravedlnost je nesmrtelná... Bůh totiž stvořil člověka k neporušitelnosti a učinil ho obrazem vlastní nepomíjivosti. Dáblou závistí však vešla do světa smrt a kdo k němu patří, zakusí ji. Duše spravedlivých jsou však v Boží ruce a trýzeň smrti se jich nedotkne. ... I kdyby se lidem zdálo, že jsou trestáni, mají plnou naději na nesmrtelnost. Po malém utrpení dojdou velikého dobrodiní, neboť Bůh je vyzkoušel a shledal je hodnými sebe. ... Hospodin bude jejich králem navěky“ (Mdr.1,13-15; 2,23-24; 3,1.4-5.8).

Utěšujme se těmito slovy ve chvíli, kdy zažijeme na sobě
nebo na druhých dotek smrti.

+ František Radkovský

ANGELO SCARANO, Th.D. S.S.L.

MARNĚ BYS SLAVIL JEŽÍŠOVO NAROZENÍ...

VELKÝ TEOLOG ORIGENES NÁM
ZANECHAL VĚTU, KTERÁ NÁM POMÁHÁ
SLAVIT VÁNOCE „TROCHU JINAK“ A AUTENTICKY:
„MARNĚ BYS SLAVIL JEŽÍŠOVO NAROZENÍ,
KDYBY SE JEŽÍŠ NENARODIL VE TVÉM SRDCI.“

Krásná věta? Nebo zvláštní? Jak můžeme nechat Krista, aby se narodil v srdci? Anebo přesněji: tento Kristus se snad nenarodil v nás už jednou... při křtu? Co to tedy znamená dovolit mu, aby se opět narodil o Vánocích?

Jistě, Ježíš se v nás narodil ve křtu... ale... časem jsme na něj možná zapomněli tím, že jsme sklouzli do pozice duchovních rutinérů, kteří absolvují své „náboženské povinnosti“ (mše, zpověď, modlitba...), ale „bez Krista“. Kristus se „ztratil“ (podobně jako se ztratil Marii a Josefovi v chrámě)... nevidíme jeho přítomnost v našem nitru, nežasneme nad tím. Jeho přítomnost už není pokladem, který naplňuje aspoň tichou radostí, ale „relikviářem“...

Anebo se nám podařilo „vytěsnit“ Ježíšovu přítomnost z určitých oblastí svého života... on je přece jen „nebezpečný“, „nevyzpytatelný“... vůbec, kdo ví co od něho očekávat! Jen samé nejistoty... a v době otřesených jistot toto přece nepotřebujeme, ne?

Ale přece... byly asi chvíle v našem životě, kdy jsme zakusili povznášející radost z Ježíšovy blízkosti. Byly asi chvíle, kdy jsme poznali, že je oporou v chaosu a neuspořádanosti našeho života. Byly okamžiky, kdy jsme zakusili, že on léčí zlomené srdce, dokáže vzpřímit svěšenou hlavu, vlévá balzám uzdravení do ran... A proto stojí za to ho hledat!

Usilovat o jeho intenzivnější přítomnost. Jak se zpívá v jedné působivé písni:

*Víc lásky, víc moci,
víc Tě znát srdcem svým!
Toužím tě mít rád celým svým srdcem,
toužím tě mít rád celou svou myslí,
toužím tě mít rád celou svou silou,
Ty jsi můj Pán!
Vyhližím Tvou tvář celým svým srdcem,
vyhližím Tvou tvář celou svou myslí,
vyhližím Tvou tvář celou svou silou,
Ty jsi můj Pán!*

Bylo by velmi užitečné vzít si tato jednoduchá slova do vlastní modlitby... a znovu a znovu je opakovat s adventní touhou.

Ale můžeme jít ještě dál, abychom odkryli další „tajemství“, jak umožnit Ježíšovi, aby se (nově) narodil. Učitelkou nám může být jedna z klíčových adventních (a vánočních) postav, Maria.

Ta nebyla Matkou Slova jen tím, že umožnila vtělení Božího Syna. Ona byla Matkou i tím, že přijala Slovo v duši. Dokonce bychom mohli říct, že nejprve přijala Slovo



SVATÁ RODINA – barokní rytina (výřez)

v srdci (Slovo Boží zvěstované andělem) a pak v těle: počala Slovo nejprve v duši, a pak v těle, jak řekl už sv. Augustin. A tentýž světec neváhá říct, že duchovní mateřství bylo pro Marii důležitější než tělesné: vždyť samotný Ježíš prohlásil, že spíš jsou blahoslavení ti, kteří slyší slovo Boží a zachovávají je, než ta, která ho mohla porodit a kojit (Lk 12,27.28). A Matka Boží takovou „dobrou učednicí“ byla.

Tělesnou matkou Kristovou se Maria mohla stát jen jednou: „duchovní“ matkou se však stávala znovu a znovu, protože stále nově přijímala evangelium. Jak jej přijímala? Rozvažováním a zachováváním Slova. Rozvažováním přijímala Slovo do všech důsledků – toto přijetí pak nebylo „dočasné“, ale trvalé: vždyť ona bedlivě střežila poklad evangelia.

Matkou Slova v řádu „tělesném“ se mohla stát jen Maria před dvěma tisíci lety. V řádu duchovním se však můžeme stát i my matkami Slova tím, že jako Maria budeme přijímat Slovo do svého nitra. Jak? Podobným způsobem jako ona: nasloucháním, přijetím, rozvažováním a zachováváním. Tak i my budeme matkami Slova.

Naše úcta k Matce Boží by se měla vyznačovat především mariánským postojem: otevřeností vůči Božímu Slovu. Otevřeností do té míry, že necháme proniknout evangelium do všech zákoutí našeho srdce, do našich citů, tužeb, záměrů. Prostě až do „nejhlubšího nitra“ – podobně jako Maria přijala Slovo „do nitra duše i těla“. Podobně jako v Marii ně lůně, i v nás má toto Slovo růst. A jednou se toto Slovo má narodit, čili se má stát zjevným ostatním lidem okolo nás, tak jako se zjevilo v Betlémě před očima pastýřů.

Přijetím Slova bude i v nás pokračovat zázrak vtělení: tak budeme pravdivě slavit Vánoce, a to nejen v těchto nejbližších dnech, ale i po celý nastávající rok. ■



Byl jsem v metru v Praze. Nastoupil jsem na eskalátor a díval se na reklamní plakáty umístěné podél eskalátorů na zdi metra. Pohyb a směr jízdy byl až symbolický: jak jsem jel dolů, „nořil“ jsem se do světa knižních novinek, reklam jazykových škol, bioterapie, upoutávek na nové filmy a nabídek obchodních center. Až najednou, na jednom plakátu jsem zaregistroval otázku: Kolik životů žiješ?

Tato otázka je ve mně pořád. Myslím na to, a pokaždé si víc a více uvědomuji, jak rychle se dnes člověk může ponořit do světa natolik, že se v něm se svým životem úplně ztratí. Pak se lze ptát už nejen na to, kolik životů žiji, ale který je ten můj. A kdo vůbec jsem.

Rakouský novinář, Heinz Nussbaumer, který přes dvacet let jezdil navštěvovat monastýry na hoře Athos v Řecku, píše o procesu „odcizení“, který spočívá v tom, že se člověk necítí dobře ve vlastním světě a s vlastním životem. Je to proto – píše Nussbaumer – že s ním nemůže najít duchovní spojení.

Někdy se mluví (a myslím si, že móda veškerého „retra“ je toho odleskem) o nostalgických vzpomínkách na minulé doby, kdy lidé žili pomalu, v harmonii se světem, přírodou a především se sebou. Málo je ale těch, kteří by se vzdali toho, co dnes máme

(televize, počítače, technických vymožeností) a co neměly generace před námi, aby získali ten dávný pokoj.

Zdá se, že jsme nebyli „projektováni“ pro takový způsob života, jaký dnes žijeme. Tolik slov, zvuků a obrazů za jednu minutu, tolik povinností, práce, plánů a spěchu – je prostě pro nás moc. Tím více, že kvůli tomu zanedbáváme to, proč jsme nejen byli „projektováni“, ale dokonce stvořeni: náš duchovní život.

Proto by asi nebylo špatné položit si otázku, zda uprostřed všech těch „životů“, které žijeme, je aspoň jeden z nich duchovní. Ne proto, aby naše duše nevypadala jako anorektická modelka, ale proto, abychom žili svůj život – dar tak často stále ještě nerozbalený.

P. Wojciech Zubkiewicz SAC ■



NEJSNAZŠÍ ŘEŠENÍ NENÍ VŽDY NEJLEPŠÍ

Náš život je velký dar. Nikdo si ho nevzal sám, ale obdržel ho od Boha prostřednictvím rodičů. Možná o tom málo rozjímáme, málo jme si toho vědomi, ale přece to tak je. Při vši své schopnosti život prodlužovat a chránit, medicína a jiné příbuzné vědy nejsou schopny život stvořit. Hodně o životě víme, ale stvořit ho neumíme, a zůstaneme to tak provždy, poněvadž dárce života v každé jeho formě je Bůh, nikdo jiný.

Dar znamená, že ten, kdo ho dává, si toho, kdo přijímá, váží, že mu chce udělat radost, pocítit ho, prokázat mu lásku nebo přátelství. Takto se musíme dívat i na náš život. Bůh nám ho dal, protože nás má rád, protože nám důvěřuje, že jeho daru dobře využijeme. Někdo by mohl správně namítnout, že i zvířata a rostliny mají život od Boha, a přece se od nich neočekává, že se budou chovat jako lidé, přece se s nimi zachází jinak než s lidmi. To je pravda, a tato námitka nás vede k připomínce, že i když vše, co Bůh stvořil a obdaroval životem, je dobré, jen a výhradně člověk je obrazem Božím, a proto je jeho důstojnost výjimečná, stejně jako výjimečně svatý je jeho život. Kvůli tomu jedinečnému vztahu Boha k člověku je lidský život nedotknutelný, dalo by se říct „svatý“. Jen člověk je určený k nesmrtelnosti, jen on je obrazem Boha, proto smíme zabíjet zvířata a rostliny, člověka ale nikoliv, a to bez výjimky.

V otázkách vztahujících se k životu se postoj katolické církve, vypracovaný na základě interpretace Božího zjevení, zásadně třídí do tří oblastí. Do první oblasti zařadíme postoje a názory, které se nemění od počátku existence církve, jako je názor na vraždu nebo potrat. Páté Boží přikázání jasně zakazuje vraždu. Potrat je její zvláštní formou, poněvadž lidské embryo je už od okamžiku početí lidskou bytostí, člověkem v počáteční formě života. Církev tyto hříchy proti životu vždy rozhodně odsuzovala a nadále odsuzuje.

Ve druhé skupině jsou postoje, které se mění, jako třeba přístup k trestu smrti a sebevraždě. Trest smrti byl dlouhá staletí považován za přípustný. Byl chápán jako nutná forma obrany společnosti před zločincem, aby už víc nečinil zlo. Dřívější vězení byla velmi nedokonalá a snadno se dalo utéct, a tak jistou a definitivní ochranou před zločincem byla jeho smrt. V dnešní době se církev dívá

na trest smrti jinak. S ohledem na posvátnost lidského života a velmi jasnou formulaci přikázání „nezabíješ“ se trest smrti považuje za nepřípustný. Nutnou a spravedlivou ochranu před zločincem zajistí dnes vyspělá vězeňská technika, není nutné ho zabíjet, ať si odpývá trest ve vězení. Jan Pavel II. opakovaně veřejně prosil o milost pro různé zločince odsouzené k smrti, třeba v USA nebo v Číně. Také přístup k sebevraždě je jiný. Je to samozřejmě určitý druh vzpoury proti Bohu a jeho právu dát a vzít člověku život, je to tedy hřích. Dříve se proto sebevrazi pohřbívali někde u zdi mimo hřbitov, poněvadž se považovali za veřejné hříšníky. Dnes – při nadále platném odsouzení samotného skutku – se na sebevrahy díváme s láskou a milosrdenstvím a s ohledem na velké utrpení a zoufalství, které člověka k takovému skutku přivede, je už tak tvrdě neodsuzujeme.

Ve třetí skupině jsou otázky, které vznikly teprve v naší době a jsou důsledkem vývoje vědy: oplodnění in vitro, medicínské experimenty, klonování, prenatalní diagnostika. Ještě před několika lety tyto otázky nikdo nekladl, protože se jedná o nejnovější výdobytky zejména medicíny a příbuzných věd. To, co je možné, nemusí být vždy správné, i když to je zákonodárstvím některých států schvalované. Umělé oplodnění in vitro není mravně přípustné, protože během tohoto postupu se oplodňuje několik vajíček, takže vzniká několik lidských embryí, která se postupně vkládají do těla matky, až se z jednoho začne rozvíjet dítě. Co se stane z ostatními embryi, tedy s lidmi ve velmi rané fázi života? Stávají se jakýmsi druhem odpadu, přebytečným materiálem, se kterým se zachází různě podle místních zákonů a zvyků. To není přípustné, a proto se to dělat nesmí. Důstojnost lidského života má přednost před oprávnou touhou manželů po dí-

těti. Když jim Bůh odepřel možnost stát se rodičem a veškerá terapie nepomohla, musí se s tím vyrovnat. Určitě to je velmi bolestný problém a vyžaduje citlivý přístup. Cesta adopce – i když i ona není bezproblémová – je tady mnohem lepší. Klonování lidských bytostí je nemravné. To je už příliš hluboký zásah do lidské bytosti, její totožnosti, její duševně-tělesné integrity. Nesmíme si hrát na Boha. Medicínské experimenty na lidech a prenatalní diagnostika se musí oceňovat různě, v závislosti na tom, jak jsou provedeny a za jakým účelem. Riziko, že se tady dostaneme do rozporu s Božím zákonem, je dosti vysoké.

Naštěstí drtivá většina z nás nikdy nebude konfrontována s tak závažnými otázkami, jaké byly uvedeny výše. K našemu přístupu k životu se vztahuje jiný důležitý poznatek: náš život je dar a úkol zároveň. To znamená, že se nestačí spokojit s tím, jaký jsem, co dělám, nestačí jen poněkud pasivně přijímat, co mi život přinese, být spokojen s tím, co je. Život je úkol – je nutné využít co nejvíc příležitostí ke konání dobra, k hezkým zážitkům, snažit se, aby každý den života byl v něčem výjimečný a pokud to jde, tak lepší než ten předchozí. Také strasti a problémy přispívají k vývoji našeho života – bojem s potížemi se zdokonalují pozitivní nadání, která jsme obdrželi od Boha. Nejsnazší řešení není vždy nejlepší.

Před krátkou dobou zemřel na rakovinu Steve Jobs, geniální světoznámý informatik a podnikatel, zakladatel firmy Apple, jejíž výrobky, do značné míry inspirované a vyvíjené samotným Jobsem, velmi silně ovlivnily světový trh s informační technikou. Steve Jobs byl nechtěně dítě, vyrůstal v náhradní rodině. Jaké štěstí pro lidstvo, že se jeho biologická matka rozhodla pro odezdání dítěte k adopci, a ne pro potrat.

Dr. Bogdan Pelc ■

**Tím neříkám nic nového.
Všichni to víme. Jen čas od času si to víc
uvědomíme. Žijeme a cítíme, jak náš
život vůbec není samozřejmý.
Pro nás samotné zůstává – a je to tak
myslím dobře – tajemstvím,
které nemáme v rukou.**

ŽIVOT

VZÁCNÝ BOŽÍ DAR

Přes všechnen nárůst poznatků život sám pro nás zůstává tajemstvím. Tajemství života souvisí s tajemstvím Boha. Vzpomněl jsem si v této souvislosti na myšlenku, s níž jsem se před lety setkal v knize holandského starozákonního teologa Vriezena. Jestliže ústřední teologickou výpovědí Nového zákona je Janovo „*Bůh je láska*“ (1 J 4, 8), pak by ústřední výpovědí Zákona Starého mohlo být „*Bůh dává život*“ nebo „*S Bohem je život*“. Ano, jen u Boha je život.

Když se porozhlédneme po Písmu svatém, tak Bůh na počátku tvoří živé tvory. Žehná jim a raduje se z jejich hemžení. Raduje se z toho, jak se život šíří a naplňuje zemi. Copak není biblický Bůh Bohem, který „fandí“ životu!? Mohly bych sem připojit teologické úvahy o tom, jak se Bůh sdílí s tvorstvem. Je to pravda. Zní to tak prostě, ale cítíme, že tu jde o nejniternejší tajemství Boha. Chce se v lásce dělit o bytí, o život, o lásku, o všechny ty úžasné dary.

Ale nyní zpět k biblickému příběhu. Dál čteme, jak se Bůh sám sklání k člověku a vdechuje mu v chrtpí dech života (Gn 2, 7). Jaké si umělé Boží dýchání. Podivuhodným Božím zásahem se člověk stává živým tvorem. Dech, Duch, dává život. Jak je v nás život křehký! Jak málo stačí a není! Bez Boha se život ztrácí. „*Skryješ-li tvář, propadají (tvorové) děsu, odejmeš-li jejich ducha, hynou, v prach se navracejí,*“ zpívá žalmista (Ž 104,29). Život znamená pro biblického člověka víc než jen

biologické funkce. Souvisí s Boží tvář. A tvář znamená osobu, vztah, jak se dnes hodně zdůrazňuje, komunikaci.

Do života rušivě vstupuje hřích. Člověk tak ztrácí Boží blízkost a také přístup ke stromu života a strhává s sebou celé tvorstvo do smrti a marnosti. A přece to tím nekončí. Do

zmatku a pustoty našeho světa vane Duch Boží jako příslib nového života. To vidíme asi nejzřetelněji ve velkolepé vizi Ezechiele (Ez 37). Prorok je uveden na planinu a vidí hromadu vyschlých kostí. Nic než smrt. Ani zbytek života. Dokonalý obraz zkázy a smrti. Lze tu ještě doufat? *Lidský synu, mohou tyto kosti ožít? – Panovníku, Hospodine, ty to víš.* (Ez 37, 3). Tam, kde už není nic než smrt bez nejmenší známky života, přináší Duch život. Vyschlé kosti symbolizují beznadějnou situaci Božho lidu v zajetí. Už není v co doufat. Už není kde brát. Mrtvo, pusto, prázdno. *Když Duch Boží zavěje, vstane z mrtvých naděje,* zpívá se ve známé písničce. Ano, život závisí na Bohu.

U Boha je život – plnost života. A Bůh chce, abychom žili – v plnosti. To je příběh evangelia. Kristus přichází a nabízí nový život. Přichází, abychom měli život – a to v hojnosti (J 10, 10). Ten se nevyčerpá. Nedoje. Ne-spotřebuje se. Je skutečně věčný.

Zatímco Adam se stal živým tvorem (dosl. duší živou) (Gn 2,7), Kristus je Životem (J 11, 25) a Duchem oživujícím (1 K 15, 45). Adam život jen spotřebovává. Kristus život dává v hojnosti všem, kdo mu věří.

Život je víc než biologické funkce. Tajemství věčného života odhaluje Ježíš krátce před svým zatčením. A to v modlitbě. *Tváří v tvář Bohu. Život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného a pravého Boha, a toho, koho jsi poslal, Ježíše Krista* (J 17, 3). Život věčný je vztah s Bohem. Život věčný znamená to, co se děje mezi Bohem a člověkem. To, co žije Kristus. To, co působí Duch Svatý. Událost lásky. Vydávání se a přijímání. Skutečné sdílení. To je život. Mít společenství s věčným Bohem. Žít ve světle Boží tváře. Není to nic jiného než žít pod vedením Božho Ducha, a tak být napojen na zdroj lásky, který stále člověka a všechno tvorstvo oživuje.

Právem církev vyznává Ducha Svatého jako *dárce života* (Nicejsko-cařihradské vyznání víry), jako toho, kdo život působí. On jím skutečně je. Mocí lásky všechno obnovuje a vtahuje do lásky Otce a Syna.

Žijeme život a poznáváme, jak je to krásné. Při tom cítíme, že život nemáme beze zbytku ve svých rukou. Život nás, našich drahých, ale také všech tvorů zůstává vzácným a křehkým darem. Jak málo stačí a není...? Nikdo nedokáže oživit to, co je mrtvé. Jen Bůh. Jen o něm apoštol píše, že *dává život mrtvým a povolává v bytí to, co není* (Ř 4, 17).

Smíme žít. Smíme žít s Kristem. Byla nám nabídnuta druhá šance. Smíme nést pečeť Ducha jako příslib naděje (2 K 1, 22), že až se naplní náš čas, uvidíme a zakusíme, jak nás Boží láska podrží a co s námi učiní.

IKONA NAROZENÍ KRISTA



ANDREJ RUBLEV • NAROZENÍ KRISTA /1405/

V roce 787 koncil v Nicei, poslední společný pro církve západní a východní, prohlásil, že ikoně patří stejná úcta jako knize svatého Písma. Po rozdělení církve na západní a východní (v roce 1054) byla úcta k ikonám intenzivnější ve východní církvi. A to do té míry, že v současné době jsou pro západní křesťany ikony často jakoby „nedešifrovaným“ světem. Určitě bude zajímavé se v době vánoční zastavit nad ikonou Narození Krista a vnímat bohatství východní církve, které se projevuje v ikonách.

Bez hodnocení jednotlivých tradic lze najít rozdíl mezi Východem a Západem ohledně zobrazování a přístupu k události Narození Ježíše Krista. Na Západě, pod vlivem františkánské tradice, má Boží narození malebnější podobu ztotožňovanou s obrazem betlému a jesliček. Zbožnost se zastavuje nad lidskou stránkou tajemství: dítě Ježíš, Panna Maria, Josef – intimní svátek Svaté Rodiny – je to kompozice velice rozšířená na Západě a neznámá na Východě. V tom se ukazuje více člověk – Bůh, než Bůh – člověk.

Na Východě je dogmatický obsah svátku vyjádřen v hierarchickém uspořádání události: především se tady jedná o Boha, v jeho sestupujícím pohybu, potom o zázrak panenského mateřství, Boží odpověď na lidské „ano“ Panny Marie, které bylo podmínkou Vtělení spolu s jeho nepředstavitelnou pravdou: stvoření zrodilo svého Stvořitele, a nakonec cíl Božího jednání: zbožštění člověka. „Ty, který ses připodobnil bytosti spleené z bláta, Kriste, když jsi přijal bídné tělo, sjednotil jsi s ním božskou přirozenost,“ – můžeme slyšet v modlitbě pravoslavné církve.

Pohyb na ikoně začíná v dolní části, z pravé strany doleva, a potom obloukem prochází celou ikonou a končí uprostřed v centru ikony (graficky by měl tvar písmene „e“ – jako Emmanuel). Postavy na ikoně jsou uspořádány ve třech úrovních, nahoře, ve středu a dole. Dole vidíme postavy dvou žen: s dítětem a se džbánem. Koupání dítěte zdůrazňuje, že je opravdu člověkem, a zelená větev vyrůstající ze stromu, u kterého se při-

pravuje voda ke koupání, navazuje na text Izajáše: „I vzejde proutek z pařezu Jišajova a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce.“ (Iz 11, 1). Zelená větev je předpovědí a symbolem dítěte. Dítě je už naplněním a ztělesněním předpovědi. Tato vzájemná blízkost stromu a dítěte je zároveň symbolem jednoty dvou Zákonů: Starého a Nového.

Dole, v levém rohu ikony, je sv. Josef, ponořený do rozjímání. Je zřetelně vidět, že je vedle, mimo celou událost, což znamená, že není otcem dítěte. Liturgické texty mluví o hlubokém nepokoji Josefa plného pochybností. Před Josefem stojí ďábel v převlečení za pastýře a přesvědčuje Josefa, že to, co se stalo, je nemožné. Tento obraz Josefa a ďábla je symbolem dramatu, který se odehrává během všech staletí: satan přesvědčuje, že neexistuje jiný svět než ten viditelný, a tedy také jiný způsob narození než přirozený.

Nahoře, v levém rohu, jsou mudrci na koních, neobvykle radostných a lehkých. Vyjadřuje to radost z příchodu Krista. Kristus přichází jako Pravda, končí modloslužbu, zjevuje se Pán – Slunce spravedlnosti, cíl všech věd a Pán vesmíru, kterého zvěstuje hvězda svítící nad veškerou lidskou moudrostí a dílem lidského rozumu (na ikoně se nachází přímo nad jesličkami). Mudrci jsou zároveň symbolem všech, kdo nejsou součástí Izraele, ale upřímně hledají pravdu a žijí spravedlivě.

Evangelia nic neříkají o jeskyni, o tajemných hlubinách země – je to vyprávění tradice. Ikona znázorňuje zvlášť šokující interpretaci liturgických textů: tmavý trojúhelník



ANDREJ RUBLEV • KRISTUS VYKUPITEL /1410/

uprostřed ikony je peklo. Aby se dotkl propasti a stal se „srdcem stvoření“, Kristus své narození umístil mysticky v hloubi propasti zla. Kristus se narodil ve stínu smrti, Boží narození naklání nebe až k peklu. Tato vize se už velice vzdaluje od idylického obrazu dítěte. Plenky dítěte vypadají úplně přesně jako pohřební obvazy, do kterých bude Kristus po smrti zavinut a které můžeme vidět na ikoně Zmrtvýchvstání. Plenky jsou také symbolem pout hříchu, ze kterých nás vysvobozuje Kristus. Tři mudrci, které vidíme vlevo nahoře, jsou už nyní symbolem tří žen, které nesly masti ke hrobu. Dítě se nachází na ikoně uprostřed, kompozičně v místě, kde se setkávají ramena kříže. Dítě uložené v jeskyni – to je už sestoupení Slo-

va do pekel. A možná také nejvyšší překvapující realizace slov z Evangelia podle sv. Jana, že „světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila.“ (J 1,5). Dítě je uprostřed ikony, ale přitom je velice malé. To je symbolem Kristova ponížení: tajemství pokory, která je lékem proti jedu pýchy, který satan vpusťil do uší Evy.

Přítomnost vola a osla ještě jednou odkazuje na sv. Izajáše: „Vůl zná svého hospodáře, osel jesle svého pána, mne však Izrael nezná, můj lid je nechápavý.“ (Iz 1,3) Vůl je také symbolem obětí a osel připomíná vjezd Krista do Jeruzaléma. Na ikoně vidíme narození, ve kterém se už „vše“ naplnilo, Beránek betlémský je zároveň Beránkem eucharistickým.

Andělé jsou rozděleni na dvě části: na levé straně se dívají na jesličky a v pravém horním rohu ikony se dívají směrem ke hvězdě a centru celé události. Jeden z nich je obrácen k pastýřům, kteří se jdou poklonit (na ikoně jsou pastýři z pravé strany, na úrovni Panny Marie).

Před jeskyní, oblečena do královského purpuru, odpočívá Theotokos – Boží Rodička. Unavená, s hlavou opřenou o ruku. Její pohled vyjadřuje kontemplaci Evangelia spásy. Matka Boží je obrácena tváří k nám, aby nás všechny přijala za své syny. Zároveň je největší postavou na ikoně a „květem celého lidstva“ – je ta, ve které celé lidstvo řeklo Bohu své „ano.“ Nová Eva, Maria, vyjádřila své „ano“ jménem všech, a proto je také symbolem církve.

Země na ikoně Narození není hladká, rovná. Je dynamická, plná hrbolů, nerovností. Její dynamika připomíná pohyb mořských vln. Tímto pohybem země vyjadřuje svou radost z Narození Krista, poznala den svého navštívení. Začíná pracovat jako těsto, když je v něm droždí, má v sobě kvas věčného života. (red) ■

„VIDĚLI JSME JEHO HVĚZDU...“

(Slavnost Zjevení Páně 1994)

Loni v listopadu jsem mohl se svými spolupracovníky navštívit kdysi slavnou papežskou hvězdárnu v Castel Gandolfu. Viděli jsme mohutné teleskopy, jejichž pomocí se ještě donedávna pokoušeli učení otcové zkoumat tajemství oblohy.

Dnes je to vše už jen pouhé muzeum. Ne, že by všechny tyto přístroje už nefungovaly, ale světla nad městem Římem a nad téměř celou západní Evropou jsou tak intenzivní, že je sotva ještě možné vidět hvězdy, což prakticky znemožňuje pozorování oblohy. Pokud bychom chtěli v pozorování pokračovat, museli bychom odjet do odlehlé, liduprázdné oblasti, třeba v Americe. Umělé osvětlení – světlo vyrobené člověkem – přehluší světla na obloze. Přes naše osvětlení není možné spatřit Boží hvězdy. Tuto skutečnost můžeme chápat jako obraz toho, že kvůli tomu, co jsme sami zhotovili, nejsme schopni rozpoznat stvoření Boží, jeho stopy.

A nyní připutovali muži z východu, kteří říkají: „Viděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit.“

Byli to lidé, kteří hledali více. Hledali světlo, které nám ukazuje cestu, po níž musíme ve svém životě jít. Byli to lidé, kteří byli přesvědčení, že Boží rukopis je vtištěn do stvoření a my se musíme pokusit jej rozluštit, že je možné Boží stopy najít a nechat se jimi vést, abychom dosáhli opravdového života. Nebyli to tedy dobrodruzi jako novodobí plavci kolem světa, kteří chtěli získat věhlas tím, že přinesou nové poznatky o Zemi; nebyla v nich ani zvědavost vědy, která vysílá rakety do vesmíru, aby vyrvala jeho poslední tajemství. Jejich pohled sahal mnohem dál: Byli to lidé, kteří hledali Boha, a tím sami sebe.

A jestliže se dobře díváme, můžeme říci: Během staletí se mudrci z východu stali sami hvězdami, které nás vedou a které nám ukazují, kde je Kristus.



Úryvek knihy Josepha Ratzingera „Vánoční promluvy“ (Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2007).

Knihu si můžete objednat na adrese:

Karmelitánské nakladatelství s.r.o., Kostelní Vydří č. 58, Dačice 380 01

tel.: 384 420 295, fax: 384 420 295, e-mail: zasilk@kna.cz, www.ikarmel.cz



J. K. Badeni

RADUJME SE STÁLE V PÁNU!

4

Polský dominikán Joachim K. Badeni (1912–2010), aristokrat původem i duchem, uvedl jako zářný příklad víry v druhý příchod Kristův první křesťany, kteří se řídili slo-

vy Písma: *Radujte se stále v Pánu, opakují: Radujte se! Pán je blízko. (Flp 4,4n)* Věřili v konečné vítězství dobra nad zlem, pravdy nad lží, lásky nad nenávistí, a to jim dodávalo tolik potřebnou sílu a naději zvláště při pronásledování. Dnes víra v parusii podle O. Joachima pohasla, protože radost a prožívání Boží blízkosti zmizely a nacházíme je převážně pouze v kontemplativních rádech a u hluboce věřících jedinců. Sekularizovaný svět považuje za míru všech věcí peníze a bohatství, a křesťanské zásady připadají mnoha lidem jako nesrozumitelný pozůstatek z dávno zašlých časů. Neomezená spotřeba statků, služeb a peněz je jedním z ďábelských pokušení, která narušují vnitřní řád člověka a dělají z něho otoka obrovského mechanismu. Místo, aby mu vládl, je jím ovládán a doslova vlečen, a tím se odciňuje své duši a svému poslání. Není ponechán ani chvíli o samotě, aby si uvědomil vlastní smysl své existence, a sobecky se domnívá, že druzí lidé existují jen kvůli němu. Krize, která zachvátila většinu světa, je v první řadě krizí mravní a démonické síly zla ji svým naštěptáváním prohlubují stále víc. Bůh je vytěsňen na sám okraj, pokud je vůbec brán na vědomí.

Do této situace vstupuje víra v druhý příchod Ježíše Krista a v jeho konečné vítězství jako navýsost aktuální. Tehdy – jak praví Písmo – budou všichni lidé souzeni *podle svých skutků*. Nenastane ovšem jen *den hněvu*, ale i bytostné setkání s Pánem, podobné tomu, které prožil sv. Jan (Zj 1,17): *Když jsem ho uviděl, padl jsem mu k nohám jako mrtvý. On na mě položil pravici a řekl: „Nic se neboj.“* Půjde o setkání s věčnou Láskou, při kterém se konečný soud spojí s nekonečnou milostí. V této souvislosti mají Ježíšova slova sv. Faustyně Kowalské proroc-

ký smysl i pro přítomnost: *Má dcero, pohleď do propasti mého milosrdenství a vzdej tomuto mému milosrdenství čest a chválu a udělej to takto: posbírej hříšníky celého světa a ponoř je do propasti mého milosrdenství*. Viditelný svět ovšem skončí, neboť existence materiálního světa je jen dočasná, zatímco dílo naplněné Kristem Vykupitelem má hodnotu věčnou. Ježíš přece řekl: *Zbořte tento chrám a ve třech dnech jej vystavím (Jan 2,19)*. Chrám, symbol a střed starobylého kultu, se ocitne v troskách, aby ustoupil novému chrámu, tedy životu v plnosti milosrdné Lásky, jak jej očekává církev vedená Duchem Svatým.

Den konečného zúčtování ovšem neznáme, ale máme být v pohotovosti, neboť *Pán je blízko*. K plnému prožitku víry v parusii patří, když nám náš Pán, jako učedníkům z Emauz, při našem dočasném putování svou božskou přítomností otvírá oči a rozechřívá srdce. Musíme ho tedy vnímat celou duší a s námahou pracovat – ale také hledat srdcem: toužit, tlouci, prosit. A vytrvat ve vnitřním naslouchání a prosbách, abychom udělali onu jedinečnou zkušenost: On je zde, aby nás posiloval a zachránil na často rozbouraných vodách životní pouti. Být s Kristem je daleko víc než na něj jen myslet: je třeba plnit jeho příkazy a následovat ho, neboť jsme nejen jeho žáky, ale dokonce v něm žijeme, jak čteme u apoštola Pavla. Ježíš se tak stává nejhlubší skutečností, která proniká duši i tělo a dává životu novou kvalitu. Žijeme v reálném světě, ale ten nám už neurčuje, co máme dělat; jsme svobodni vůči názorům světa i vůči vlastním představám, které nás napadají. Ježíš nás chce naplnit svým Duchem, milosrdenstvím a láskou, dát nám povstat z hrobu naší rezignace a ukázat novou naději, která osvobozuje od všeho nízkého a ukazuje cestu k věčnému cíli.

Tato zkušenostní rovina víry je uprostřed odbožštěného světa nezbytná – potvrzují to slova 34. žalmu: *Okuste a vizte, jak je Hospodin dobrý. Blaze člověku, který se k němu utíká.*

Zakoušet přítomného Boha je povolán každý křesťan, ať žije kdekoli. Podmínkou je kromě nezbytné soustředěnosti na to podstatné také vnitřní odvrácení od zmatků světa, abychom *nacházeli Boha ve všech věcech*. Tyto zkušenosti se ovšem těžko dokazují: lidé, kteří se nesetkali s Bohem, nám neuvěří. Jako příklad si uveďme obyvatele dětských domovů, kteří nepoznali lásku rodičů. Pravdivým setkáním s Bohem se nelze ani naučit, ale je potřebné se pro přijetí tohoto daru disponovat a odstranit vše, co by mu bránilo; smíme jej ovšem očekávat, neboť i prorok Jeremiáš zaslechl: *Volej ke mně, a já ti odpovím! (33,3)* Proto je třeba stále prohlubovat vnitřní zrak a sluch, neboť bdělost srdce je další nezbytnou podmínkou k setkání s Pánem.

Doporučuje se také občasný pohled zpět, na uplynulý čas. Mojžíš prosil Hospodina, aby mu dovolil spatřit jeho slávu, ale byl odmítnut: *člověk nesmí spatřit Boží velebnost, má-li zůstat naživu. A slyšel slova: Až tudy půjde moje sláva, postavím tě do skalní rozsiedliny a zakryji tě svou dlaní, dokud nepřejdu. Až dlaní odtáhnu, spatříš mě zezadu, ale mou tvář nespatří nikdo. (Ex 33,18)* Takto je možno zhodnotit některý zážitek (při modlitbě, meditaci, liturgii, ve chvílích radosti i bolesti, ve společenství...). Podnětem mohou být různé události života, které by jinak odplynuly v návalu dalších. Znamená to mít vnitřní smysly otevřeny pro *kairos*, pro čas navštívení. Denní události jsou polem, na kterém se potkáváme s živým Bohem. Připomeňme prožitek poutníků jdoucích do Emauz: *Což nám nehořelo srdce, když k nám na cestě mluvil a otvíral nám smysl Písma? (Lk 24,32)* Víra, modlitba a život se tak navzájem propustují a podporují. Nemusíme odcházet z prostředí, ve kterém žijeme, abychom hledali Boha; on sám se dá nalézt těmi, kdo ho s pokorou a bdělou pozorností hledají. Pak můžeme uvážit, jak je událost, slovo, setkání, myšlenka pro nás důležitá, co nám přinesla, jaký nárok na nás Boží vůle vznáší, co je nám tím naznačeno. Jaký postoj k tomu zaujímáme, jakou odpověď máme dát, jak reagovat, co

máme udělat? Které slovo Písma odpovídá naší situaci?

Bůh jediný JEST, existuje v plnosti, a všechno přijímá své bytí od něho. V tom vidíme základ trvalého vztahu mezi Bohem a námi, *neboť v něm žijeme, hýbáme se a jsme (Sk 17,28)*. Pro svět můžeme být nedůležití, ale jsme zcela důležití pro našeho Otce. Jsme pro něho dokonce svým způsobem nepostradatelní, neboť nás potřebuje na tom místě své vinice, kam nás povolal, a kde máme tedy působit. Žijeme-li v milosti, jsme součástí jeho království – zcela podle slov jeho Syna. Živý Bůh smlouvy stále svůj lid provází. Jde o stálý postup od pozorného nazírání až k zakoušení Boha v denním životě. Otvírá se nám tím nový pohled a nové možnosti, což plně odpovídá biblickému chápání zbožnosti: Bůh je Bohem dějin a je stále s námi na cestě. Vše, co se děje, nás oslovuje, aby v nás probudilo často zasutý smysl pro skutečnost živého Boha, který *stojí u dveří našich srdcí a klepe (Zj 3,20)*.

Po Ježíšově nanebevstoupení se Boží plán se vším stvořením dostává do závěrečné etapy. Žijeme již v *poslední hodině (1 Jan 2,18)*. S Kristem jsme spojeni skrze církev a na cestu nám září světlo Ducha Svatého, které nás učí věřit, naslouchat a silně zakoušet Pánovu stálou přítomnost. O. Joachim v souvislosti s uměním očekávání parusie řekl, že *Bůh sám žádá v Písmu i v liturgii, abychom pamatovali na jeho druhý příchod*. Je třeba žít v bdělosti srdce a zakoušet stálou Boží blízkost, setkávat se s ním. *Druhým příchodem Božího Syna má začít nový, věčný život a štěstí. Bůh vždy chodí za člověkem: v ráji, v Galileji, nakonec přijde na konci světa. Pokud věříme v parusii, pocítíme Boží blízkost a sílu.*

Nejsme tedy opuštěnými chodci, náhodně vrženými do zdánlivě chaotické nestálosti vnějších okolností, naopak: každá Tvůrcem darovaná hodina má svůj smysl, neboť míří k setkání s Pánem dějin na konci časů, a on znovu ujišťuje: *Hle, přijdu brzy!* Víra živěná nadějí prozařuje naše dny pokornou prosbou: **Maran atha! Přijď, Pane Ježíši!**

P. Miloslav Michael Fiala OPraem ■



ROZHOVOR S KARDINÁLEM
CHRISTOPHEM SCHÖNBORNEM,
ARCIBISKUPEM VÍDEŇSKÝM
A INICIÁTOREM APOŠTOLSKÝCH
MEZINÁRODNÍCH KONGRESŮ
O BOŽÍM MILOSRDENSTVÍ

MILOSRDENSTVÍ JE PRO KAŽDÉHO

„...Boží milosrdenství má sílu měnit svět,
je to revoluce Lásky, která omezuje zlo
a zasévá zrna dobra.“

*Kardinál Christoph Schönborn
při projevu na II. světovém kongresu
o Božím milosrdenství v Krakově*

❖ Když jsme spolu mluvili před I. kongresem o Božím milosrdenství v Římě, vyjádřil jste, otče kardinále, naději, že kongresy budou stejně živým prvkem života církve jako kongresy eucharistické. Realizují se vaše přání a naděje?

Především bychom se měli v církvi vyvarovat dnes tak rozšířeného myšlení v kategoriích „rychlého úspěchu“. Vždy myslím na biblické podobenství o hořčičném semínku. Tímto „semínkem“ byl okamžik v roce 2005, kdy v Lagiewnikach, během tradičních exercicií kněží a církevních spolupracovníků, které se konaly pod heslem „Boží milosrdenství nadějí pro svět“, vznikla už konkrétní myšlenka zorganizování I. apoštolského kongresu o Božím milosrdenství. O dva roky dříve jsme nad tím poprvé rozjímali během akce „misie ve velkých městech“ v červenci 2003 ve Vídni. Toto „semínko“ požehnal v únoru 2005 papež Benedikt

XVI., když jsem mu podrobněji prezentoval myšlenku kongresu. Od té chvíle jsou kongresy, jak mezinárodní, tak i diecézní, příležitostí k modlitbě a dávají naději, že tato myšlenka bude neustále růst.

❖ Může se milosrdenství opravdu stát pro lidi inspirací k novým, jinak motivovaným vztahům a setkáním ve společnosti?

Milosrdenství a snaha o společnou spravedlnost, to jsou – řekl bych – dvě strany jedné mince. Milosrdenství je centrem biblického poselství a poselství Ježíše. Je zároveň zdrojem a základem společné spravedlnosti. Tam, kde se milosrdenství odděluje od spravedlnosti, rozděluje se zároveň biblické poselství. Spravedlnost bez milosrdenství by byla necitlivá a milosrdenství bez spravedlnosti by bylo nakonec slepé ke společné realitě. Toto vysvětlení je nezby-

tné, aby milosrdenství nebylo špatně interpretované jako projev „soukromé zbožnosti“, ale bylo zachováno v povědomí jako společná síla ve prospěch společnosti. Ten, kdo mluví o Božím milosrdenství, nemůže mlčet o strukturách společné nespravedlnosti. Musí se neustále ptát na to, jestli a kde jsou realizované společné struktury milosrdenství. Tohle je také hlavní idea encykliky „Dives in misericordia – Bůh bohatý milosrdenstvím“, ve které pokračuje Svatý otec Benedikt XVI. ve své první encyklice „Deus caritas est“. Toto je vždy aktuální.

❖ Boží milosrdenství obklopuje celý svět. Jak to ale je v sekularizované společnosti? Jak to je v ostatních náboženstvích?

Reflexe Božího milosrdenství může vytvářet most mezi náboženstvími, zvláště mezi křesťanstvím a muslimy. Každý mus-

limský dokument začíná slovy: „Bismillah er-rahman er-rahim“ – ve jménu Boha, vše milujícího a ke všem milosrdného. Tato dvě slova mají stejný slovotvorný kmen a zdůrazňují neustávající Boží lásku obklopující člověka, nakolik ji jen člověk chce přijmout. V jednom z „chadisů“ (tradic) čteme, že „ti, kteří nejsou milosrdní, sami nedojdou milosrdenství“. Milosrdenství má také centrální význam v buddhismu. A v sekularizovaném západním světě? Tady je aspoň a především velká touha – touha po tom být spolu, po blízkosti druhého člověka, touha spolucítit. Není to náhoda, že umělé slovo „compassion“ (spolucítit) sehrává tak velikou roli ve společenských a politických diskuzích.

❖ Někteří z těch, kteří nejsou angažováni v tématu milosrdenství, tvrdí, že pro mnohé křesťany je milosrdenství jakýmsi paravánem. Chtějí se tak ochránit před



II. světový kongres
o Božím milosrdenství
v Krakově

konfrontací s realitou. Jak, otče kardinále, vnímáte tuto kritiku?

Pokud se milosrdenství považuje za paraván, pak to už není milosrdenství. Správně vnímané milosrdenství spíše zaostřuje pohled na aktuální situaci s jejím napětím a nespravedlností. Jedním z hlavních bodů kongresu o Božím milosrdenství v Krakově byla modlitba v bývalém koncentračním táboře Auschwitz-Birkenau. Tady bylo „peklo na zemi“. Auschwitz-Birkenau je symbolem pohrdání člověkem a krutosti. Nedaleko se nachází Lagiewniki, místo života, působení a smrti sv. sestry Faustyny. Jan Pavel II. mnohokrát zdůrazňoval určitou sounáležitost mezi katastrofami XX. století a poselstvím o Božím milosrdenství. Při mnoha příležitostech Jan Pavel II. také zdůrazňoval církvi a světu, že poselství o Božím milosrdenství v současné realitě života člo-

věka a světa pokládá za svůj „mimořádný úkol“, který mu Bůh svěřil.

❖ **Nemůže ale obrácení k milosrdnému Ježíši vést také k postoji, kdy člověk hřeší a zároveň doufá?**

Takový postoj by znamenal, že tento člověk nepochopil přesně poselství o Božím milosrdenství. V evangeliu čteme, jak Ježíš projevuje milosrdenství: vždy je spojené s důrazným pozváním: *jdi, a víc už nehřeš*. Ale z vlastní zkušenosti víme, že to není snadné. Je potřeba mít dobrou vůli, důvěru v milost a Boží milosrdenství, aby se člověk po každém pádu mohl díky této důvěře zvednout. Bůh se nedívá až tak na naše chyby, jako spíše na naše dobré úmysly a opravdovou snahu. Proto také nejsme odsouzeni k pochybnostem a nemusíme se bát, protože Boží milosrdenství je větší než naše hříchy a slabosti.

❖ **Ve svém „Deníčku“ sestra Faustyna často píše o zpovědi – „tribunále spravedlnosti“. V dnešní době se lidé zpovídají stále méně a zpovědnice v mnoha kostelích jsou spíš něco jako antický nábytek...**

Svátost smíření má rozhodující význam pro vývoj a zrání křesťanského duchovního života. Právě v této svátosti a skrze ni na nás bohatě splývá Boží milosrdenství. Proto také svátost smíření má své centrální místo v katechizaci. Musíme začít od malých kroků: v co největším počtu kostelů by měly být určeny hodiny zpovědi. Z mých pozorování ve Vídni vím, že do kostelů, ve kterých jsou systematické doby zpovídání a rozhovorů se zpovědníkem, přichází více a více lidí, kteří chtějí stanout před „tribunálem milosrdenství“. Nesmíme ale oddělovat klasické zpovědi a dívat se na ně samostatně. Zpověď je na konci určité cesty zahrnující modlitbu, pokání a osobní zpytování svědomí, spoluúčast na Eucharistii (která přece vždy začíná aktem pokání), čtení Svatého Písma, neustálou snahu správně volit životní cestu atd.

❖ **„Ježíši, důvěřuji Ti!“ – občas není snadné říci tato slova... pro vás, otče kardinále, také?**

Ano, důvěra může být občas heroickým aktem, například v situaci, kdy všechno svědčí proti tomu, abychom důvěřovali. Proto je tak důležitý Ježíš, protože Jemu můžeme bezmezně důvěřovat, přes všelijaké temnoty. Svatá Faustyna nazývá tuto důvěru „polévkovou naběračkou“, pomocí které vždy můžeme načerpat Boží milosrdenství.

Teresa Sotowska ■
Převzato: www.ekai.pl



Christoph kardinál Schönborn OP je rakouský dominikánský mnich, teolog a od roku 1995 šestnáctý arcibiskup vídeňský. V roce 1998 byl jmenován kardinálem a krátce poté zvolen předsedou Rakouské biskupské konference.

Narodil se 22. 2. 1945 na zámku Skalka u Vlastislavi jako druhý syn hraběte Huga Damiana von Schönborn a baronesy Eleonory Ottilie Hildy Marie. Měl dva bratry a jednu sestru. V září 1945 byla rodina v rámci tzv. „odsunu“ společně s většinou ostatních Němců vyhnána z Československa a posléze žila převážně v Rakousku.

Po maturitě (1963) vstoupil do dominikánského řádu a studoval teologii, filosofii a psychologii v Bornheimu, ve Vídni a v Paříži. 27. prosince 1970 jej kardinál König vysvětil na kněze. Získal licenciát posvátné teologie (1971) a po dalších studiích teologie v Řezně (mimo jiné pod Josephem Ratzingerem) dokončil doktorát posvátné teologie v Paříži. Od roku 1975 byl profesorem na Universität Freiburg ve Švýcarsku, nejprve učil katolickou dogmatiku a později ještě teologii východních církví.



POSLÁNÍ A SPIRITUALITA SV. FAUSTYNY

MATKA BOŽÍ V ŽIVOTĚ SVATÉ SESTRY FAUSTYNY

P. prof. Lucjan Balter SAC

1. část

Při prohlížení „Deníčku“ sv. Faustyny je vidět – skoro na každé stránce „Deníčku“ – její veliké vnitřní spojení s Ježíšem – Králem milosrdenství. Toto zdůraznění Ježíše, milosrdného Spasitele, je pro nás pochopitelné, pokud si uvědomíme, že sv. Faustyna začala sepsávat své mystické zážitky z pokynu svého zpovědníka P. Sopočka teprve koncem července roku 1934, tedy ve chvíli, kdy se ona i její zpovědník snažili o rychlé rozšíření úcty k Božímu milosrdenství. První sešit zápisů sestry Faustyny je plný vzpomínek, které nám umožňují poznat její dřívější životní cestu. V těchto vzpomínkách je hodně úryvků o zvláštním významu Nejsvětější Panny Marie v životě Faustyny. Na začátku stojí za pozornost úryvek „Deníčku“ ze dne 27. května 1933. Několika jednoduchými slovy nám sestra Faustyna předává skoro všechno, co souvisí s předmětem našeho uvažování. Sv. Faustyna pobývala tehdy přes měsíc v Krakově, kde po osmi denních exerciciích složila 1. května 1933 věčné sliby. Koncem měsíce má odjet do Vilna. „Co já si tam ve Vilně počnu. Nikoho neznám, dokonce řeč místních lidí je mi cizí“ (Den. 258) – vzpomíná při psaní „Deníčku“ na své dávné pochybnosti. A asi i tato nejistota ji vede, i když to určitě není jediný důvod, aby se cestou do Vilna zastavila v Čenstochové.

„Měla jsem dovolení – píše – zastavit se v Čenstochové. Poprvé jsem Matku Boží uviděla, když jsem šla ráno v pět hodin na odkrytý obraz. Modlila jsem se bez přerušování do jedenácti hodin – 6 hodin! – a měla jsem dojem, že jsem teprve před chvilkou přišla. Místní matka představená pro mě poslala sestru, abych přišla na snídani a že se bojím, abych nezmeškala vlak. Matka Boží mi toho řekla hodně. Svěřila jsem jí své věčné sliby, cítila jsem, že jsem její dítě a ona má Matka. Neodmítla mi nic z toho, oč jsem ji prosila.“ (Den. 260).



Obraz Matky Boží v Čenstochové

Zkusme se krátce zamyslet nad těmito slovy. Sestra Faustyna poprvé ve svém životě navštívila poutní místo v Čenstochové po svých věčných slibech cestou do Vilna, kde už krátce jednou byla (necelé dva měsíce) v roce 1929. Zнала proto Matku Božího milosrdenství uctívanou ve Vilně v Ostré Bráně a často u ní byla, když sepisovala ve Vilně své zážitky. A právě na tomto pozadí popisuje návštěvu Čenstochové, jedinou ve svém životě. Šest hodin před obrazem je pro ni jenom chvíle. Mluví přece se svou nejlepší Matkou. A chce jí toho tolik říct. Je možné si představit tuto situaci: více méně každé půl hodiny se slouží před obrazem mše svatá. Sestra Faustyna se těchto mší zúčastňuje s pohledem upřeným na obličej Matky. A kdyby pro ni nepřišla spolusestra, Faustyna by tam určitě zůstala až do zakrytí obrazu. „Hodně“ jí toho Matka Boží řekla. Ale co řekla? – To Faustyna nevysvětluje. Nic jí také neodmítla: vyslyšela všechny její prosby. Jaké? Zase nevíme. Můžeme jediné tušit, že šlo o poslání svěřené jí Ježíšem, o příštího zpovědníka, o šíření úcty k Božímu milosrdenství... Možná, že sestra Faustyna v kapli zázračného obrazu vnitřně cítila, že toho všeho se ujme její nebeská Matka, ale mohla také – to píše po roce – získat tu jistotu, že mnoho záležitostí, za které prosila, probíhá úspěšně. Jedno nevylučuje druhé.

Nesporným se zdá to, že událost z Čenstochové jakýmsi způsobem shrnuje všechno to, co se týká role Matky Boží v jejím životě. Ze zápisů sestry Faustyny je jasné vidět, že na významu a roli Matky Boží v jejím poslání a životě se podílí následující prvky:

- Svěření se Panně Marii
- Sjednocení se s Matkou Boží
- Vnitřní – duchovní setkání s Pannou Marií.

(Pokračování)

KORUNKA

„...Tato modlitba je na usmíření mého hněvu ... nejprve se pomodlíš jednou **Otčenáš, Zdrávas Maria a Věřím v Boha**, potom budeš na zrnkách Otčenáše říkat tato slova: **Věčný Otče, obětuji ti tělo a krev, duši i božství tvého nejmilejšího Syna a našeho Pána Ježíše Krista, na smír za hříchy naše i celého světa**; na zrnkách Zdrávasu budeš říkat tato slova: **Pro jeho bolestné utrpení buď milosrdný k nám i k celému světu**. Na závěr se pomodlíš třikrát: **Svatý Bože, Svátý Silný, Svátý Nesmrtelný, smiluj se nad námi a nad celým světem.**“ (Den. 476)

KONGREGACE SESTER MATKY BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ, v níž žila a zemřela sv. sestra Faustyna

Tajemství Božího milosrdenství hlásáme svědectvím života v duchu důvěry v Boha a milosrdenství k bližním. Jdeme cestou milosrdenství (zvláště vůči děvčatům a ženám potřebujícím morální obnovu), slova (hlásání poselství milosrdenství, formace apoštolů Božího milosrdenství) a modlitby.

NOVICIÁT ul. Siostry Faustyny 3
30-420 Kraków, Polsko

KOMUNITY V ČESKÉ REPUBLICE

- Štefánikova 952,
544 01 Dvůr Králové n/Labem
- K rotundě 81/6, 128 00 Praha 2



„BUDETE MÝMI SVĚDKY...“

ŠTĚPÁN KARDINÁL TROCHTA MUČEDNÍK A VYZNAVAČ

4. ČÁST

ANI V MAUTHAUSENU NEBYLO TAK ZLE

Na přelomu ledna a února 1950 obdržel Trochta tajně z Vatikánu tzv. Mexické fakulty, které mu umožnily v kritických situacích rozhodovat o základních otázkách týkajících se církve. Tento dokument zmocňoval konkrétního biskupa rozhodovat, případně jmenovat a tajně světit kněze i biskupy. Podle dosud dostupných materiálů to byl právě Trochta, kdo jako jediný z našich biskupů všechny druhy těchto fakult obdržel.

Od léta 1952 Státní bezpečnost prosazovala Trochtovo uvěznění. Věděla totiž, že při pobytu na svobodě je potenciálně nebezpečný a že chce zachránit pro církev alespoň něco z toho mála, co snad ještě přichází v úvahu. Přesvědčila se o jeho inteligenci a uvědomila si, že prohlédl její taktiku a obezřetně uniká z nastražených léček. Ostatní biskupové byli rovněž pod dohledem. Ale co s Trochtou? Nezbylo než ho zkrátit v base. Proto byl 15. ledna 1953 – po téměř 2,5 letech izolace na probošství – zatčen a 16. ledna 1953 dopraven do věznice v Ruzyni.

Všechny protokoly z výslechů biskupa Trochty nejsou dnes k dispozici, ale z dochovaných materiálů se dá zjistit, že byl vyšetřován minimálně osmnáctkrát. V zápisech samozřejmě není ani zmínka o tom, jaké metody vyšetřovatelé používali – bití, vyhrožování, zastrasování, psychický teror, ovlivňování prostřednictvím chemických látek atd. V tomto prostředí byl Trochta držen a vyšetřován od 17. ledna 1953 do soudu ve dnech 22. a 23. července 1954 – 550 dnů. O poměrech ve vyšetřovací vazbě svědčí například zkušenost

Trochtova životopisce Jaroslava Novosada, který zhubl ve vyšetřovací vazbě z 80 kg na 48 kg a při předvádění k soudu ho nepoznal ani vlastní bratr.

V červenci 1954 byl Trochta odsouzen k 25 letům nepodmíněně. Po vynesení rozsudku biskupa Trochta postupně uvěznili v Litoměřicích, v Leopoldově, v Ruzyni, na Pankráci, ve Valdicích a opět v Leopoldově.

O tomto úseku života biskup Trochta mlčel. Při jedné z pozdějších diskusí srovnal poměry v nacistických vězeních a komunistických táborech takto: „Ani v Mauthausenu to nebylo tak zlé. Ty německé koncentráky se nedají srovnat s tím, co jsem vytrpěl od komunistů.“

Propuštění se Trochta nakonec dočkal s podlomeným zdravím, bez vlastní žádosti o milost, 10. května 1960. Měl se zapojit a stát se „užitečným členem socialistické společnosti“. Tak se biskup stal postupně pomocným dělníkem, zedníkem, údržbářem, metařem, spravoval výtahy, umýval podlahy, opravoval vodovody a klozety.

TAJNÁ SVĚCENÍ

I v této situaci se ale snažil ve svém okolí duchovně působit. Zvláštní „kousek“ se Trochtovi a jeho salesiánským spolubratřím podařil v případech tajných svěcení. Udělil jich nejméně 27, první již půl roku po propuštění z kriminálu. Na žádné z nich StB nepřišla.

V roce 1968 se Trochta – poté, co byl oficiálně rehabilitován – vrátil 1. září do diecéze. Nalezl ji snad ještě v horším stavu než v roce 1947.



Návrat
do Litoměřic
– 1968

V dubnu 1969 vyhlásil papež Pavel VI. nové kardinály, dva z nich nebyli uvedeni jménem. Šlo o tzv. kardinály „in pectore“. Jedním z nich byl Štěpán Trochta. Jeho jmenování bylo zveřejněno až v březnu 1973.

Když začal na jaře 1974 kardinál Trochta připravovat velikonoční pastýřský list, navštívil jej 5. dubna krajský církevní tajemník Dlabal, aby od něj získal souhlas s přemístěním některých kněží. Štěpán Trochta odmítl. Opi-lý tajemník mu vyhrožoval a sprostě nadával. (Například.: „Jestli to, ty hajzle, nepodepíšeš, tak ti tady ty tvoje pracky zpřerážím). Vzrušený rozhovor trval asi šest hodin. Zcela vyčerpaný kardinál ho jenom prosil, aby ho nechal v klidu. Druhý den ráno nepřišel na ranní mši svatou, našli ho v agonii. Jeho sekretář P. Korejs ho ještě zaopatřil svátostí umírajících a pak byl převezen do nemocnice, kde – ve stejném pokoji jako jeho předchůdce biskup Antonín Weber – zemřel 6. dubna 1974.

POHŘEB, KTERÝ KŘÍČEL

Pohřeb byl stanoven na velikonoční úterý 16. dubna. Informace se mezi lidmi šířily jen soukromě a telefonicky, parte ani smuteční oznámení se z příkazu Státní tajné bezpečnosti neměla nikde objevit.

V den pohřbu byly Litoměřice odříznuty od ostatního světa. Na příjezdových cestách stály hlídky. Ti, kdo se přece jen do města dostali a směřovali ke katedrále, byli kontrolováni. Bylo zakázáno vyvěsit černé prapory na

věžích kostelů a sloužit zádušní mše. Věřící a kněží z diecéze se nesměli zúčastnit pohřbu svého biskupa. Pohřební průvod městem byl zakázán. Přesto bylo přítomno asi tři tisíce osob. Z kardinálovy rodné vsi přijelo vlakem kromě rodiny asi třicet lidí. Autobus nebyl povolen, „aby se šetřilo benzinem“.

V katedrále před oltářem stála prostá rakev se zemřelým. Byla ozdobena jen malým věncem červených tulipánů, žlutých narcisů a kardinálským biretem. Mši svatou sloužil pražský administrátor biskup František Tomášek. Ostatní čeští ordináři koncelebrovali. Žádný ze zahraničních hodnostářů nesměl koncelebrovat zádušní mši svatou. Byl jim tlumočen také zákaz mluvit nad hrobem. Rakev byla po obřadech vynesena z kostela a přenesena do neozdobeného auta značky Škoda. Lidé nesměli jít průvodem na hřbitov vzdálený asi deset minut chůze. I přes zákaz projevu se však se Štěpánem Trochtou krátce rozloučil kardinál Karol Wojtyła, pozdější papež Jan Pavel II., a nazval ho mučedníkem...



Pohřeb
kardinála
Trochty



PRVNÍ KONGRES O BOŽÍM MILOSRDENSTVÍ

PŘEDNÁŠKY • KÁZÁNÍ • ROZJÍMÁNÍ

BŮH PETRA A JIDÁŠE – jak zacházíme s Božím milosrdenstvím

Úryvky přednášky

MUDr. Violy Svobodové



Máme-li se zamyslet nad dvěma biblickými postavami – Petrem a Jidášem, tak hned od počátku nám musí být jasné, že Boží milosrdenství se sklání stejně k oběma. Přesto o nich víme, že s tímto milosrdenstvím nenaložili stejně. Jeden ho přijal a druhý to nedokázal.

Když se zamyslíme nad příběhem jednoho i druhého, můžeme rozpoznat, jak se my můžeme Božím milosrdenstvím otevřít a jej přijmout podle příkladu Petra a čeho se eventuálně vyvarovat, budeme-li se dívat na smutný osud Jidášův, abychom nezatvrdili své srdce a milosrdenství Božího se sami nezřekli.

PETR

Petr byl jedním z prvních učedníků, které si Ježíš povolal. Ještě s dalšími dvěma patřil mezi jeho nejbližší učedníky. V evangeliích poznáváme Petra jako člověka vznětlivého, výbušného povahy. V seznamu učedníků je uváděn vždy na prvním místě. V rozhodných okamžicích reprezentuje Petrův výrok a postoj celou skupinu. Např. vyznání u Cesareje Filipovy na Ježíšovu otázku: „Za koho mne pokládáte vy?“ Petr mu odpověděl: „Ty jsi Mesiáš“ (Mk 8:29) tak nějak za celou

skupinu. (Mt 16:16; Lk 9:20) Vzápětí se ale ukáže, že nechápe smysl Ježíšovy předpovědi svého utrpení, bere si Ježíše stranou, aby ho pokáral, a k jeho předpovědi utrpení říká: „To se ti nesmí stát.“ Tak se Petrovi dostane silné výtky: „Jdi mi z cesty, satane, tvé smýšlení není z Boha, ale z člověka“, (Mt 16:22-23; Mk 8:32-33) i když stejného smýšlení byli zřejmě všichni učedníci. Petr nezahořkl, je známá jeho oddanost Pánu. Z jeho povahy nejvíce vystupuje do popředí jeho jakési vychloubání, i když asi i v tom reprezentuje celou skupinu. A zde se již můžeme k němu přidat i my. I my raději dáváme na odiv dobré stránky své povahy, svou odvahu, dobrou předsevzetí. Přitom to Petr myslel upřímně a my to také myslíme upřímně. Nevíme ale, kdo jsme. Mnoho z našich těžkostí a z naší bídy se rodí z této nevědomosti nás samých. Ježíš umí číst v srdcích lidí i to, co o sobě neví. Po poslední večeři na cestě do Getsemanské zahrady cestou znovu hovoří s učedníky o svém utrpení a předpovídá, že všichni odpadnou. Petr horlivě tvrdí: „I kdyby všichni odpadli, já ne.“ Zcela určitě to myslí vážně z celého srdce. Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím tobě, právě ty mě třikrát zapřeš.“ (Mk 14,29-31;

Mt 26,33-35; Lk 22,31-34; Jan 13,37-38.) Tímto upozorněním Ježíše, předpovědi zapření, Petr ještě není přiveden ke správnému a pokornému sebepoznání.

Kolik dobrých rad a předpovědí svých rodičů a vychovatelů jsme vyslechli a neproměnilo nás to. Poučení slovy často nestačí. Musíme zakusit svou nedostatečnost a ohraňičnost v určitých životních situacích. Tak jak to zakusil Petr. Přišli na místo v Getsemanské zahradě a Ježíš se šel modlit. Učedníky vyzval, aby bděli a modlili se. Už brzy po tom vychloubání, co je Petr schopen pro Ježíše udělat, zaspí, ani bdít pro něho nedokáže (Mt 26,37-40 Mk 14,33-37 Lk 22,45-46). Je pravdou, že při zatýkání se projevila jeho horkokrevnost a vytasil meč a utál ucho sluhovi jménem Malchos. Ale netrefil se ve své horlivosti do vůle Boží. Ježíš jeho čin napravuje (J 18,10-11).

Kolikrát i naše horlivé činy jsou nepromyšlené, neptáme se po Boží vůli, nemodlíme se a zbrkle jednáme, pak se divíme, že nepřináší očekávané ovoce. Ježíše zatkli, učedníci se rozutekli, tak jak Ježíš předpověděl. Ale Petr chtěl vědět, jak to s Ježíšem dopadne, a dostal se do nádvoří. Všichni evangelisté zaznamenali Petrovu velkou zradu, jeho zapření. „A ihned, ještě než domluvil, zakorhal kohout. **Tu se Pán obrátil a pohleděl na Petra; a Petr se rozpo-
menul na slovo, které mu Pán řekl: ...
Vyšel ven a hořce se rozplakal** (Lk 22:59-62). Ježíš na chvíli na Petra upřel zrak. Mnohem těžší, až nesnesitelné bylo to, že v jeho očích nebyla výčitka ani hněv, ale láska. Ten pohled navždy změnil Petrovo srdce. Do smrti nemohl zapomenout na ty ubolené zorničky, které na něm spočinuly té noci. Bylo to víc než jakékoli výčitky. V tu chvíli už Petr uznává, že mu Ježíš kdysi právem řekl: „odstup, satane“, že si to tehdy zasloužil. Jakoby Ježíšův zrak říkal: „Petře,

můžeš odpustit sám sobě?“ Petra se zmocňuje nesnesitelná bolest a lítost – Ježíš dává mu poznat Petrovi, kdo je on – Ježíš. Dává mu poznat své odpuštění, své milosrdenství. Přesto každé zakorhání kohouta mu bude připomínat lítostivý pláč. Je to „milost pláče“. Pláč nad sebou, nad svou zbabělostí a zradou, nad tím, že utekli, že Ježíše opustili, nad utrpením toho, kdo umírá za mou duši, nad všemi zapírači, nad všemi, kdo mají strach o sebe...

Když rozjímám nad tímto Božím Slovem, o tom, jak se Ježíš podíval na Petra, když kohout zakorhal, vím o čem je řeč. Cítím, co to udělalo s Petrovým srdcem... jak najednou sám cítil, jak se vytahoval, jak se stavěl nad ostatní... Půjdu s tebou i na smrt... vůbec netušil, kolik je v něm pýchy. Ježíšův laskavý, i když trpící pohled byl pro něho řeckou milosrdenství, která ho zachránila od zoufalství nad poznáním své vlastní bídy. Poznává, kdo ve skutečnosti je.

Vzpomínám si na dobu mého mládí, jak mi nedocházelo, že soudím druhé lidi. Říkávala jsem si hodnotíc jejich jednání: „to bych nikdy neudělala“. Že to byla pýcha, to mi ani na mysl nevstoupilo. Také jsem se neznala.

Bůh musel dopustit zkoušku. Jednou jsem zaslechla za dveřmi místnosti, kam jsem měla namířeno a už jsem chtěla dveře otevřít, své jméno. Člověk, kterého jsem si vážila a domnívala jsem se, že on si také váží mne, mne zesměšňoval. Už jsem ty dveře neotevřela. Byla jsem velmi zraněná, cítila jsem se ponížena a zneuctěna.

Když je lidské srdce zraněno, člověk propadá často sebelítosti a velmi lehce podlehe ne pokušení. Já jsem v té bolesti a zklamání tehdy téměř udělala něco, co jsem dříve hlásala, že bych nikdy neudělala. Byla jsem nad sebou zklamaná, ztratila jsem víru v sebe. Podlehla jsem pokušení uvěřit, že teď už je všechno jedno, že snad ani nemá

cenu se snažit o dobro; může přijít neočekávaná situace, v níž neobstojím.

Ten člověk jen odkryl temnoty v mé duši, o kterých jsem nevěděla. Ale já jsem to tak tehdy nepoznávala a vinila jsem jeho z toho, co prožívám, a rozhodla jsem se mu pomstít. Rozhodla jsem se pro zlo. Přitom jsem poznala, jak je zlo vynalézavé; plán jsem měla hned hotový.

Bůh mne však v tom nenechal – střežil mou cestu. Dostala jsem novou příležitost v další situaci. Tentýž člověk za mnou přišel a najednou se mi svěřil se svým těžkým životem, odložil svou masku. Já jsem při té jeho zpovědi najednou rozpoznala, že ublížit mu – to bylo pokušení. Jak mluvil, najednou jsem viděla v duchu podávanou ruku. Nepochybovala jsem o tom, že je to Boží ruka, která se mi nabízí. Bůh přijímá mne takovou, jaká jsem, abych i já mohla přimout toho, kdo mi ublížil, a mohla odpus-

tit. A já jsem tu podávanou ruku přijala. Tato zkušenost mi dala rozpoznat, že v každém z nás je nebe i peklo. Možnost k dobremu i zlému. Na nás je, k čemu se denně a v různých situacích rozhodneme. Poznala jsem, že už nejsem někde vzdálená ve své spravedlnosti nad ostatními lidmi, ale že jsem hříšník jako oni, a oni se mi stali blízkými a já jim stále více v jejich těžkostech a slabostech rozumím.

Pochopila jsem tehdy, že já sama neobstojím ve zkouškách; pouze s Boží pomocí. Otevřely se mi oči a viděla jsem, jak jsem se povyšovala nad druhými, rozpoznala jsem své soudy a svou pýchu. Došlo mi, že Ježíš umírá na kříži také za mé hříchy, to mi do té doby nedošlo. Tehdy jsem přijala jeho milosrdnou obět za mne a také se to neobešlo bez pláče. Teď vím, že přijetí jeho milosrdenství bylo mou záchranou i počátkem proměny srdce.



GERARD VAN HONTHORST • ZAPŘENÍ SV. PETRA



NA APOŠTOLSKÝCH CESTÁCH...

Odevzdáním světa Božímu milosrdenství, předáním ohně milosrdenství představitelům pěti kontinentů a posláním apoštolů Božího milosrdenství do celého světa skončil 5. října 2011 Druhý světový kongres o Božím milosrdenství v Krakově. Přinášíme vám informace z této události.

MILOSRDENSTVÍ ZDROJEM NADĚJE

INFORMACE Z II. SVĚTOVÉHO KONGRESU
O BOŽÍM MILOSRDENSTVÍ /1/



Uvítání účastníků kongresu
z mnoha zemí světa

■ PRVNÍ DEN KONGRESU INAUGURACE

Kongres začal v sobotu 1. října v bazilice v Łagiewnikach inauguračním setkáním. Na začátku byly do baziliky přineseny vlajky více než 70 států, které reprezentovalo dva tisíce účastníků kongresu. Slavnosti se zúčastnili kardinálové a biskupové, min. kardinál Philippe Barbarin z Lyonu, kardinál Christoph Schönborn z Vídně, kardinál Petr Erdo z Budapešti, kardinál Audrys J. Backis z Vilna, kardinál František Macharski a kardinál Stanisław Dziwisz z Krakowa.

Do baziliky byl při zpěvu hymnu kongresu slavnostně vnesen oheň milosrdenství, který v roce 2003 Jan Pavel II. zapálil ve Vatikánu a který neustále hoří v kapli adorace v Łagiewnikach.

Kardinál Dziwisz ve svém úvodním proslouvu zdůraznil, že Kristus svěřil poselství o Božím milosrdenství sestře Faustyně, aby je předala světu. Bůh toto poselství dal v těžké době, mezi první a druhou světovou válkou. Podle kardinála Dziwisze se toto poselství skrze sv. Faustynu a bl. Jana Pavla II. stalo znamením naděje pro lidstvo, které prožilo ve dvacátém století dva totalitní

systémy, a zároveň bylo mostem do XXI. století. Připomněl, že to právě tady, v Łagiewnikach, Jan Pavel II. v roce 2002 odevzdal svět Božímu milosrdenství a povzbuzoval k tomu, aby poselství o Božím milosrdenství bylo hlášáno po celém světě, aby se mohlo stát zdrojem naděje pro všechny lidi.

Kardinál Christoph Schönborn řekl, že Jan Pavel II. vyzýval církve k tomu, aby si více uvědomovala tajemství milosrdenství a čerpala z něho větší motivaci a zároveň inspiraci pro svou pastoraci. „Milosrdenství je třeba znovu zavést do srdcí farníků, aby bylo možné vyléčit rozkoly často vznikající v důsledku hádek, závisti a destruktivní kritiky, které se objevují ve farních rodinách. Hlavním cílem kongresu je, aby církve našla větší motivaci a vědomí Božího milosrdenství. Boží milosrdenství má sílu měnit svět, je to revoluce Lásky, která omezuje zlo a zasévá zrno dobra,“ řekl kardinál Schönborn.

O církvi v Asii vyprávěl kardinál Joseph Zen Ze-Kiun, biskup Hong Kongu: „Přijel jsem sem, abych prosil o modlitbu, protože pronásledování církve v Číně stále trvá.“ Účastníky kongresu pozdravil také kardinál Macharski z Krakova, který řekl: „Ať se realizují nejsvětější záměry Boha vůči unavenému světu a člověku, který sám sebe ztratil.“



Kardinál Joseph Zen Ze-Kiun,
biskup Hong-Kongu



Kardinál řekl ctitelům Božího milosrdenství,
že Kristus a církve s nimi velmi počítá

■ DRUHÝ DEN KONGRESU POSELSTVÍ BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ PRO SVĚT

Druhý den kongresu začal slavnostní mší svatou, kterou v Łagiewnikach sloužil kardinál Stanisław Ryłko z Vatikánu. Ten mimo jiné připomněl, že dnešnímu světu a člověku, který ztrácí smysl života, což se projevuje pesimismem až nihilismem, Svatý otec vzkazuje a připomíná, že ne technika spasí svět, ale láska. V tomto kontextu kardinál vzkázal všem ctitelům Božího milosrdenství, že Kristus a církve s nimi velmi počítá, a připomněl, že odtud má vyjít jiskra, která připraví svět na druhý příchod Krista. „Už v roce 1980 Jan Pavel II., kterého se zeptal jeden novinář na to, jak vypadá jeho modlitba, řekl, že se modlí o Boží milosrdenství pro celý svět,“ zdůraznil kardinál. „Dnešní svět, který trpí erozí naděje, velice potřebuje apoštoly, autentické svědky Božího milosrdenství. Kdo jsou tito svědci? Čím se vyznačují? Především jsou to lidé, kteří se sami ve svém životě setkali s milosrdným Kristem a dovolili, aby se jich dotknul osobně, aby proměnil jejich život. Nová evangelizace, o které se dnes tolik mluví, není nic jiného než toto: otevřít se pro přijetí milosrdné lásky,“ vysvětlil kardinál.

Po mši svaté byl přečten dopis Svatému otci Benediktovi XVI., ve kterém účastníci kongresu prosí Svatého otce o uznání sv. Faustyny Kowalské učitelkou církve.

Odpoledne začal program v jazykových skupinách (polské, italské, německé, anglické, španělské, maďarské a francouzské) v krakovských kostelích. Ve francouzské skupině byla také s. Marie Simonne-Pierre, zázračně uzdravená na přímluvu Jana Pavla II., a katolíci z Rwandy, Kamerunu, Konga. Modlitbě předsedal biskup Josef Lafontan z Port au Prince na Haiti. Zazněla svědectví o působení poselství o Božím milosrdenství. Pallotin, pater Jiří Kotwa SAC, který dlouhá léta působí ve Rwandě, vysvětloval, proč se účta k Božímu milosrdenství tak intenzivně šíří v Africe. Podle něj tato účta dávají Africe, charakterizované tolika konflikty a válkami, lék na rány a traumata, ze kterých se snaží uzdravovat. Ve Rwandě skoro není kostel bez obrazu milosrdného Ježíše a poselství o Božím milosrdenství šíří laici. Pater Kotwa byl během války ve Rwandě třikrát zázračně zachráněn. Je přesvědčený, že to bylo proto, že se modlil Korunku k Božímu milosrdenství.

Večer se návštěvníci kongresu zúčastnili večerního evangelizačního programu na náměstí v Krakově a potom vyslechli pro-



Sestra Marie Simonne-Pierre,
zázračně uzdravená
na přímluvu
Jana Pavla II.



Boží milosrdenství dává Africe lék na rány –
skupina z Rwandy

slov arcibiskupa Tadeusze Kondrusiewicz z Minsku v Bělorusku, který mluvil o tom, jak být apoštolem Božího milosrdenství v současném světě. Arcibiskup Kondrusiewicz vyprávěl o velice rychlém šíření účty k Božímu milosrdenství v Bělorusku a přiznal, že sám se přičinil o záchranu prvního obrazu milosrdného Ježíše – kostel, ve kterém obraz byl, měl být změněn ve skladiště sena. „Země bývalého sovětského svazu mohou být pro svět svědky Božího milosrdenství,“ řekl arcibiskup.

V kostele sv. Jana se mladí lidé z komunity Cenacolo dělili o svědectví svého života. Mluvili o sestře Elvíře, zakladatelce komunity, která neukončila základní školu, ale svou velikou láskou objala dvoutisícovou říši narkomanů a alkoholiků. „Náš život je velice jednoduchý – nemáme internet ani mobily, ale bez toho lze žít. Máme vše – až příliš. Obětavý život je opravdovým životem,“ řekl Slaven z Chorvatska. „Před deseti lety jsem bydlel na ulici, dnes jsem novicem v Cenacolo. Pro Boha není nic nemožného a já jsem toho příkladem.“ Cenacolo (italsky večeřadlo) znamená „být s Pánem“. Má svůj vlastní program terapie závislostí mladých lidí na drogách, alkoholu, hazardu, sexu. Má 80% účinnost, a proto po celém světě vznikají nová střediska Cenacolo.

■ TŘETÍ DEN KONGRESU

SV. FUSTYNA

Třetí den kongresu začal přednáškou arcibiskupa Vladislava Ziółka z Lodže. „Křesťanské zjevení, které díky soukromým zjevením sestry Faustyny znovu odhalilo potřebu milosrdenství v životě člověka, je, jak se ukázalo, účinným prostředkem k formování náboženské a lidské dospělosti člověka, jeho morálky a zodpovědnosti, vytváření lidštějšího, a tím i více Božího světa,“ řekl arcibiskup.

V další části programu zazněla svědectví o Božím milosrdenství. Albánc Zug Karol Spenca vyprávěl o autonehodě, kterou měl v roce 1991 v Bulharsku. Auto, kterým jel, sjelo do 300 metrové propasti. Zachránil ho neznámý muž oblečený do bílých šatů. Zug, uznaný za mrtvého, se probudil v bulharské nemocnici a k překvapení všech mluvil polsky. Po roce byl Spenca povolán do armády. V Jugoslávii byla válka, a protože by nedokázal zabít člověka, prosil Boha, ať ho před tím zachrání. Jedné noci slyšel kategorické nařízení: má jít do Polska. 33 dní, bez jídla a pití, utíkal do Polska, přecházel další a další hranice států, až v Polsku jednoho dne uviděl obraz milosrdného Ježíše – to On připomínal člověka, který ho zachránil po autonehodě. Zug Spenca se svou manželkou přijal křest. Oba byli muslimové. Při křtu obdržel jméno Karol, protože to bylo zrovna v den zvolení



Helena Muhima

Karola Wojtyły za papeže. V současné době bydlí celá rodina v Polsku.

Helena Muhima z Konga, dnes 72letá matka šesti dětí, byla manželkou známého politika. Manžel ji začal podvádět se ženou, která se pak přičinila o jeho otrávení. Dlouhá léta Helena bojovala s nenávistí, nakonec po exerciciích pochopila, že neumí odpustit. Díky Božímu milosrdenství se ale osvobodila od nenávisti, jela k této ženě a na kolenou poprosila za odpuštění.

V další části zaznělo svědectví o šíření úcty k Božímu milosrdenství na Filipínách. Skoro všechny rozhlasové a televizní stanice přenáší na Filipínách modlitbu v Hodině milosrdenství, přesně v 15.00 hod. Biskup Romulo de la Cruz, plný víry v lidi, kteří se v Manile angažují v šíření úcty k Božímu milosrdenství, svou promluvu zakončil slovy: „Chtěl jsem vám všem říct: věřím!“

Boží milosrdenství je univerzální – konstatoval anglikánský pastor Paul Kronbergs z jedné farnosti ve východní Anglii. Pracuje v kotelně, aby si vydělal na živobytí. Pomáhá také narkomanům a alkoholikům. „V celé Anglii existuje vážný problém narkomanie a alkoholismu. Mnozí mladí lidé, kteří jsou závislí, prodávají své tělo, aby získali peníze na alkohol nebo drogy. Mnozí potom přichází ke mně a mají slzy v očích,“ vyprávěl pastor Kronbergs. Jistého dne našel v jednom knihkupectví „Deníček“ sestry Faustyny. Díky němu pochopil, jak veliký význam má Boží milosrdenství a že on byl také povolán, aby toto milosrdenství zjevoval lidem, kteří se chtějí zachránit. Získal od svých představených povolení a postavil kapli Božího milosrdenství. „Věděl jsem, že musím shromážďovat lidi před obrazem. Boží milost přichází skrze odpuštění,“ řekl pastor. Přiznal také, že i přesto, že by mohl přestoupit do ordinariátu pro bývalé anglikány, který je ve spojení s Římem, zůstane ve své církvi, pro-

tože anglikánská církev také potřebuje Boží milosrdenství.

Po tomto svědectví začala mše svatá, které předsedal arcibiskup Alapati Lui Mataeliga z arcidiecéze Apia na archipelagu Samoa, společně s kardinály a biskupy. V homilii, kterou přednesl kardinál Philippe Barbarin, zdůraznil slova Panny Marie z Magnificat o tom, že „milosrdenství trvá od pokolení do pokolení“, a řekl, že je to „Bible shrnutá slovy Panny Marie.“ V návaznosti na obsah dvou prvních encyklik papeže Jana Pavla II. kardinál Barbarin řekl, že je vidět, že Boží milosrdenství je zlatou nití jeho pontifikátu.

Tento den se účastníci kongresu vydali do bývalého koncentračního tábora v Osvětimi, aby se tam modlili za mír a milosrdenství pro svět. Kolem tisíce osob prošlo koncentračním táborem v mlčení, s modlitbou, stejnou cestou, kterou šli lidé, kteří vystoupili z vlaků, do plynových komor. Během modlitby v Osvětimi byl přečten text z knihy proroka Ezechiela o vizi kostí, které se znovu zrodí k životu. Biskup Tadeusz Rakoczy připomněl slova z „Deníčku“ sestry Faustyny, že neexistuje pro svět jiný zdroj naděje, než Boží milosrdenství. V Božím milosrdenství svět najde pokoj a člověk štěstí. Pokoj je dílem milosrdenství.



Není takové zlo, které by Boží milosrdenství nezvládlo!

Na závěr pobožnosti se všichni pomodlili modlitbu „Otče náš“ a předali si znamení pokoje. Kardinál Christoph Schönborn apeleoval na to, aby po návštěvě Osvětimi všichni pamatovali, že Boží milosrdenství je nekončící. „Není takové zlo, není takový hřích, který by Boží milosrdenství nezvládlo. Bůh nemůže odpustit jenom jeden hřích – pokud by někdo nevěřil v Boží milosrdenství,“ řekl kardinál v návaznosti na myšlenku sv. Kateřiny Sienské.

Pobožnost nezačala znamením kříže a nekončila pozhváním. Začátkem byla modlitba Korunky ve vlaku cestou do Osvětimi. (Pokračování)



Návštěva v koncentračním táboře v Osvětimi



„VIA LUCIS“ ROZJÍMÁNÍ K POBOŽNOSTI CESTY SVĚTLA

Autoři: biskup Jan Baxant, biskup Vojtěch Cikrle, biskup Ladislav Hučko, biskup František Lobkowicz, Angelo Scarano a Marie Svatošová. Cesta světla (Via Lucis) je velikonoční pobožnost, která získává v církvi na popularitě a která je inspirována křížovou cestou – Via Crucis. Spočívá v rozjímání čtrnácti zastavení – setkání zmrtvýchvstalého Ježíše s jeho učedníky. (Formát 105 x 165, brož., 58 str., 2011)



NEBOJUJ S TMOU, ROZSVÍŤ SVĚTLO!

Nabízíme vám brožurku, která vznikla jako malý průvodce v oblasti Božího milosrdenství. Může to být dobrý dárek pro vaše známé a pro všechny, které byste chtěli oslovit Božím milosrdenstvím. (Formát A5, 48 stran.)

Cena brožur není stanovena, dobrovolný dar můžete posílat na účet:
35-6219210237/0100

Objednávejte na adrese: Otcové pallotini, Jámý 71, 592 32 Jámý
na telefonním čísle: 566 502 850, 566 502 855
e-mailem: info@slavkovice.cz



DENÍČEK

Faustyna Kowalská

Deník s. Faustyny, kam během posledních čtyř let svého života zapisovala na žádost Pána Ježíše „setkání“ vlastní duše s Bohem. (Váz., 671 str., 399 Kč)

FAUSTYNA NEOBYČEJNĚ OBYČEJNÁ

Jolanta Sasiadeková

Sestra Faustyna Kowalská byla ženou, která se cítila skutečně šťastná. Mnozí lidé z jejího okolí jí pohrdali kvůli nedostatku vzdělání, ona však děkovala Ježíši za to, že si ji vyvolil pro tak velké poslání, jakým je šíření úcty k Božímu milosrdenství. Její silou a štěstím byla láska, po níž každý člověk tolik touží.

Jolanta Sasiadeková napsala psychologicky propracovaný příběh, který přináší nečekané zvraty a mnohá překvapení. Střídáním textů ze života světice s příběhem dnešních vysokoškolaček Evelíny a Katky poukazuje na význam hodnot, jakými jsou rodina a milosrdná Boží láska. (Váz., 175 str., 219 Kč)

Tyto knihy si můžete objednat na adrese:

Karmelitánské nakladatelství s. r. o., Kostelní Vydří č. 58, Dačice 380 01,
tel.: 384 420 295, fax: 384 420 295, e-mail: zasilky@kna.cz, www.ikarmel.cz

POSLALI JSTE DAR PŘEVODEM Z ÚČTU A „APOŠTOL“ NEPŘÍŠEL NA VAŠI ADRESU?

Vážení čtenáři, jelikož došlo k nedorozumění s bankou a my nejsme od ní schopni získat adresy těch, kteří na vydávání Apoštola přispějí převodem z účtu, prosíme vás, sdělte nám vaši adresu a číslo účtu, ze kterého jste dar zaslali. Bez toho nejsme schopni zajistit pravidelné zasílání časopisu na vaši adresu.
Děkujeme za pochopení.



JAK OBJEDNAT „APOŠTOLA“?

Stačí nahlásit adresu, zaplatit dobrovolný příspěvek na náš účet a budete dostávat tento časopis po celý rok.

Konkrétní cena není určena.

Bůh vám zaplatí za každý příspěvek!

„Apoštol“ může být také dobrým darem pro vaše blízké – sdělte nám jejich adresu a my jim ho pošleme. Naše adresa:

**Společnost katolického apoštolátu
Jámý 71, 592 32 Jámý**

Číslo účtu: 35 – 6219210237/0100

Náš časopis si můžete objednat také telefonicky nebo e-mailem.

tel.: 566 502 850, 774 521 531

fax: 566 502 851,

e-mail: objednavky@apostol.cz

Objednací formulář na www.apostol.cz!



SPOLEČNOST KATOLICKÉHO APOŠTOLÁTU OTCOVÉ PALLOTINI

Jsme společenstvím kněží a bratří. Název „pallotini“ pochází od zakladatele sv. Vincence Pallottiho (1795–1850).

■ 9. ledna 1835 při mši svaté Pallotti dostal od Pána Boha vnučnutí, aby založil sjednocení katolického apoštolátu. Toto společenství mělo sdružovat všechny, laiky i duchovní, lidi různých stavů i profesních oborů, kteří by společně hlásali evangelium.

■ Dnes pracujeme v 41 zemích světa, působíme ve farnostech a na poutních místech, provozujeme své školy, nemocnice, hospice, věnujeme se dětem, mládeži, starším lidem, osamělým matkám, narkomanům, pracujeme v armádě a ve věznicích, hlásáme evangelium na misiích, máme své tiskárny, vydáváme knihy a časopisy, máme rádi všechno, co pomáhá hlásat Ježíšovo evangelium.

■ Pokud chcete získat více informací, napište nebo zavolejte:

Otcové pallotini, tel. 731 604 365
(Páter Pavel), mojepovolani@pallotini.cz

Komunita ve Fulneku:

Kostelní 111, 742 45 Fulnek, tel. 556 740 122

Komunita v Jámách:

Jámý 71, 592 32 Jámý, tel. 566 502 850



Poutní kostel Božího milosrdenství a sv. sestry Faustyny ve Slavkovicích

Bohoslužby:

Pátek 15.00 Hodina milosrdenství
(adorace, Korunka k BM)

16.00 Mše svatá

Sobota 15.00–17.00 Možnost svátosti smíření
17.00 Mše svatá

Neděle 10.30 Mše svatá
15.00–17.00 Možnost svátosti smíření

Křížová cesta: po celý rok každý pátek
15.00–16.00 hod.
(mimo dobu velikonoční)

Cesta světla: v době velikonoční
– neděle od 16.00 hod.

Svatá zpověď: sobota/neděle 15.00–17.00 hod.

Každoroční hlavní poutě:

- Svátek Božího milosrdenství (první neděle po Velikonocích)
- Poutě ke sv. Faustyně (neděle nejbližší 5. říjnu)
- Poutě třetí sobotu v měsíci (mše svatá v 17.00 hod.)



SLAVKOVICE

Kontakt a další informace:

OTCOVÉ PALLOTINI

Jámý 71, 592 32

tel. 566 502 855/857

info@slavkovice.cz

www.slavkovice.cz

Světlo věčné,
které přicházíš na tuto zemi,
osvěcuji můj rozum a posiluj mou vůli,
abych ve chvílích těžkých zkoušek neustala.
Ať Tvé světlo rozptýlí všechny stíny pochybností,
ať skrze mne působí Tvá všemohoucnost.
Důvěřuji Ti, Světlo nestvořené, Dítě Ježíši,
jsi mi vzorem v plnění vůle Tvého Otce, Ty,
jenž jsi řekl: Hle, přicházím splnit Tvou vůli – učíš,
abych také já ve všem věrně plnila Boží vůli.
Ó Dítě Boží, dej mi tu milost.

(Den. 830)

